

PISA

У ЦЕНТРИ УВАГИ

4

Чи погіршилася дисципліна в навчальних закладах?

- ✓ Учні, які повідомили, що в їхніх класах бувають лише незначні порушення дисципліни, демонструють кращі результати в PISA, ніж ті, хто повідомив, що відсутність дисципліни в класі заважає навчанню.
- ✓ У багатьох країнах, які брали участь у PISA, дисципліна в класах покращилася (порівняння здійснювалося за результатами досліджень 2000 й 2009 років). Більшість учнів і студентів у країнах ОЕСР люблять добре організовані уроки.
- ✓ Загалом, упродовж 2000-2009 років дисципліна в класах підвищилася в тих країнах, учні яких повідомляють про кращі стосунки з їхніми вчителями.

Атмосфера в класі може впливати на навчальні результати учнів.

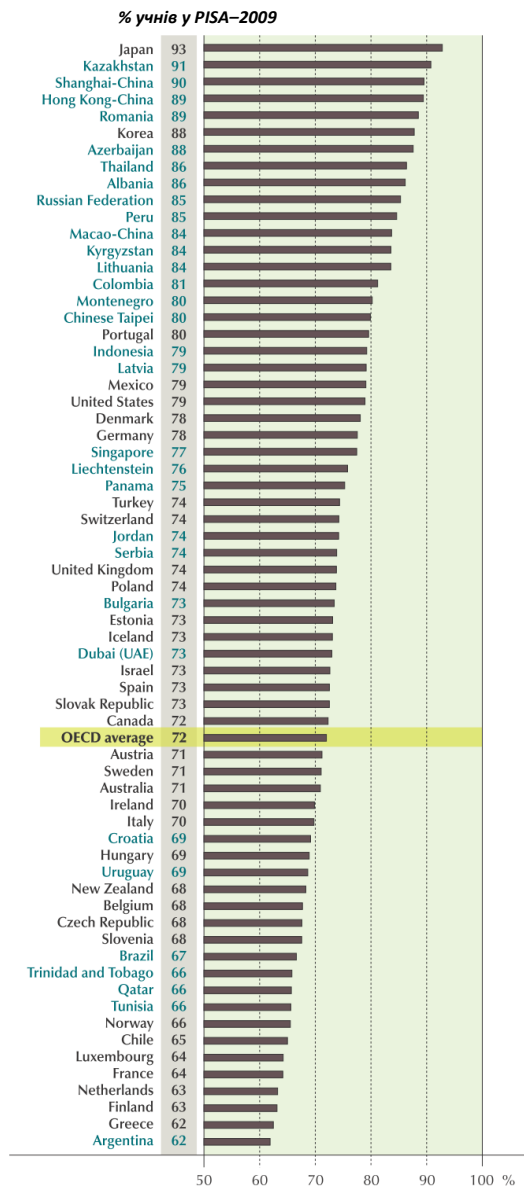
Учні, які навчаються в школах із частими дисциплінарними проблемами, мають гірші результати навчання, оскільки вчителі змушені витратити більше часу на створення робочої атмосфери перед початком занять. Ситуації, коли учитель перериває навчальний процес, призводять до порушення концентрації уваги учнів у класі, а також негативно впливають на активність учнів на заняттях.

Результати PISA–2009 показують, що дисциплінарний клімат тісно пов'язаний із навчальними досягненнями учнів. Ті учні, які повідомили, що вчитель часто перериває заняття для відновлення дисципліни, мають гірші результати із читання ніж ті, які навчаються в класах без подібних проблем.

Розповсюдженою є думка про те, що кожного року дисципліна в школах погіршується, а вчителі втрачають контроль над учнями під час своїх занять. Однак таке уявлення є міфом, оскільки, за даними PISA–2009, більшості учнів подобається навчатися в добре організованому середовищі, до того ж із 2000 до 2009 років дисципліна в школах не тільки не погіршилася, але й у більшості країн – покращилася.

Учні повідомляють, що навчаються в добре організованих класах

Відсоток учнів, які повідомили про те, що учителям "ніколи/майже ніколи" або "лише на деяких уроках" доводиться довго чекати, щоб учні заспокоїлися:

Країни упорядковані за відсотком учнів, які повідомили, що вчителі "ніколи/майже ніколи" або "лише на деяких уроках" мають довго чекати, щоб учні заспокоїлися (від найменшого до найбільшого).

Джерело: OECD, PISA 2009 База даних, рис. iv.4.2.

У середньому по країнах ОЕСР відсоток учнів, які повідомили, що вчителі мають довго чекати, щоб учні заспокоїлися, зменшився на шість пунктів – із 67% у 2000 році до 73% у 2009 році. У жодній країні не зріс відсоток учнів, які повідомили про зменшення сприятливих умов для навчання в згаданому аспекті. 25 із 38 країн (ті, які мають порівнювані дані дослідження за 2000 і 2009 року) відзначили покращення дисциплінарного клімату в школі, для решти 13 країн ситуація не змінилася. При цьому більш ніж на 10 відсотків покращилися результати в Німеччині, Ізраїлі, Італії, Іспанії, Швеції, Індонезії й у Гонконзі (Китай).

За цей період спостерігалось двовідсоткове зменшення кількості учнів країн ОЕСР, які повідомляли, що не можуть якісно працювати під час уроків читання. Водночас деякі із країн, які щодо цього мали найгірші показники, продемонстрували значне покращення. У 2000 році 69% учнів в Ізраїлі та 74% учнів в Угорщині заперечили твердження, що учні "ніколи" або "майже ніколи" не можуть якісно працювати на уроках читання; до 2009 року ці показники зросли й становили 77% в Ізраїлі й 80% в Угорщині.

У період із 2000 р. до 2009 р. не відбулося жодних змін щодо частки учнів країн ОЕСР, які повідомили, що під час занять із читання часто буває гамір і безлад. Однак деякі із країн із найгіршими показниками в цьому аспекті (ті країни, у яких лише один із двох учнів свідчив про те, що гамору й безладу не буває "ніколи" або "майже ніколи") продемонстрували значне покращення результатів. Так, у 2000 р. від 51% до 54% учнів Чилі, Греції та Італії повідомили, про те, що гамір і безлад під час уроків не буває "ніколи" або "майже ніколи", а до 2009 року ця частка зросла до 63% у Чилі, до 58% – у Греції й 68% – в Італії. Ці дані свідчать про те, що уроки в цих країнах стали більш спокійними.

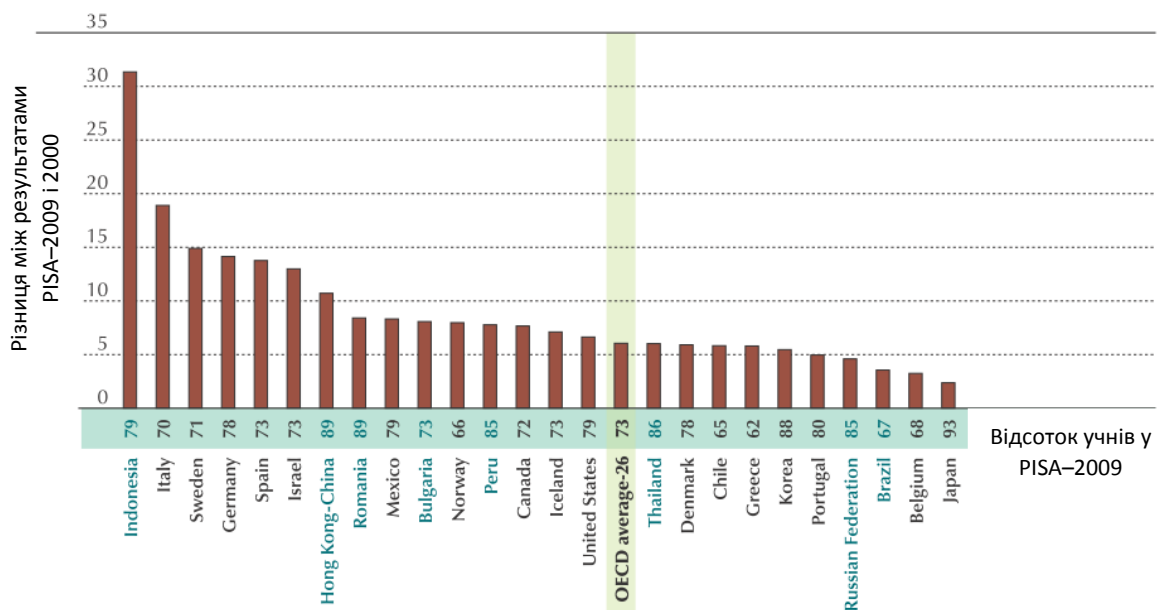
Кращі стосунки між учителями й учнями.

Позитивні стосунки між учителями й учнями надзвичайно важливі для встановлення продуктивного освітнього середовища. Дослідження показало, що учні мають менше проблем із дисципліною й краще навчаються, коли розуміють, що вчителі сприймають їх серйозно.

Результати PISA–2000 показали, що більшість учнів були задоволені їхніми стосунками з учителями. До 2009 року цей показник навіть підвищився.

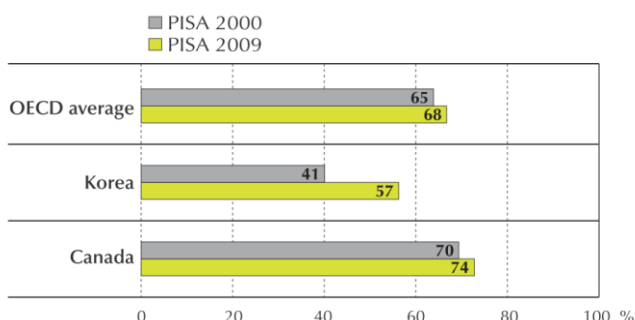
Покращення дисципліни в класі із 2000 р. до 2009 р.

Різниця між відсотковим значенням учнів, які показали, що вчителі "ніколи/майже ніколи" або "лише на деяких уроках" мають довго чекати, щоб учні заспокоїлися:

У період із 2000 р. до 2009 р. частка учнів, які зазначали, що їхні вчителі "справді слухають те, що я говорю", зростає на 10 відсотків у Німеччині, Ісландії, Японії, Кореї й Албанії. У 2000 році три із цих країн, а саме: Німеччина, Японія й Корея – показали найменший відсоток таких учнів з-поміж 26 країн ОЕСР, які мали порівнювані дані за означеним компонентом. У Кореї шість із десяти учнів, а в Німеччині й Японії половина усіх учнів повідомили, що вчителі їх не слухають. У 2009 році абсолютна більшість учнів цих трьох країн – від 57% до 69% повідомили про те, що вчителі їх слухають.

Відсоток учнів, які погоджуються із твердженням про те, що “Більшість учителів дійсно слухають те, що я говорю.”

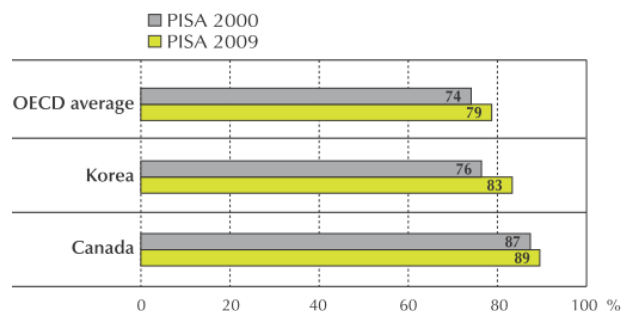

Заувага: Усі зміни між 2000 і 2009 є статистично значущими.

Джерело: OECD, PISA 2009 База даних, таблиці V.5.11.

Позитивні стосунки між учителями й учнями не обмежуються тим, що вчителі слухають учнів. У Німеччині, наприклад, відсоток учнів, які повідомили про те, що вчителі надають їм додаткову допомогу в разі потреби, зріс із 59 до 71 в період із 2000 р. до 2009 р. Результати 18 країн ОЕСР і 7 країн-партнерів й економік також показують підвищення цього показника, при цьому в 10 країнах ОЕСР і чотирьох країнах-партнерах ОЕСР відсоток зріс більш ніж на п'ять пунктів (за винятком Бразилії, де цей показник знизився із 88% у 2000 р. до 78% у 2009 р.)

Відсоток учнів, які погоджуються або повністю погоджуються із твердженням: “Якщо мені потрібна додаткова допомога, я отримаю її від своїх учителів.”

Заувага: Усі зміни із 2000 р. до 2009 р. є статистично значущими.

Джерело: OECD, PISA 2009 База даних, таблиці V.5.11.

Узагальнення: PISA не має жодних доказів того, що дисципліна в класі – нагальна проблема і що учні стають більш відстороненими від школи. Насправді в період із 2000 р. до 2009 р. дисципліна в школах і стосунки між учителями й учнями покращилися.

За більш детальною інформацією звертайтеся до Франчески Боргонові ([Francesca Borgonovi, Francesca.Borgonovi@oecd.org](mailto:Francesca.Borgonovi@oecd.org)) або Мачея Якубовскі ([Maciej Jakubowski, Maciej.Jakubowski@oecd.org](mailto:Maciej.Jakubowski@oecd.org))

Ознайомтеся із *PISA 2009 Results, Learning Trends: Changes in Student Performance Since 2000 (Volume V)*, а також *PISA 2009 Results, What Makes a School Successful? Resources, Policies and Practices (Volume IV)*.

Відвідайте сайт:
www.oecd.org/pisa/

Читайте також:

Як деякі учні долають труднощі, пов'язані з неналежними умовами їхнього життя і навчання?